

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

sygnatura: 2014/08/00778#3

Data sporządzenia Karty: **2014.08.28**
 Data ostatniej aktualizacji Karty: **2021.08.25**

SEKCJA 1. Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu:

Symbol: T220019-000 T221019-000	Nazwa handlowa: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml
--	--

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

Zastosowanie: atrament do drukarek przemysłowych,
 przeznaczony do opisu różnego rodzaju powierzchni

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

Nazwa: EBS Ink-Jet Systems Poland Sp. z o.o.
 Adres: ul. Tarnogajska 13
 50 – 512 Wrocław
 Telefon: (+48-71) 367–04–11
 Fax: (+48-71) 373–32–69
 E-mail: office@ebs-inkjet.pl
 Osoba odpowiedzialna
 za sporządzenie karty charakterystyki: email: A.Szadowiak@ebs-inkjet.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

Producent: (+48-71) 367-04-11; godz. 7-15
 Straż Pożarna: 998

SEKCJA 2. Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008.

Flam. Liq. 2: H225; Eye Dam. 1: H318; Repr. 1B H360D; STOT SE 3: H336; EUH066
 Wysoce łatwopalna ciecz i pary. Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

2.2. Elementy oznakowania

Niebezpieczeństwo

Zawiera: Butanon, cykloheksanon, barwnik czarny

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H225

Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
H336 Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H360D Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
EUH066 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P261 Unikać wdychania pyłu, dymu, gazu, mgły, par, rozpylonej cieczy.
P271 Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu.
P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
P303+P361+P353 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.
P305 + P351 + P338 W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P370+P378 W przypadku pożaru: Użyć gaśnicy typu ABC do gaszenia.

2.3. Inne zagrożenia

Zagrożenia dla środowiska:

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT ani kryteriów vPvB, podanych w Załączniku XIII Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.

SEKCJA 3. Skład/informacja o składnikach

3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki

Nazwa składnika	Butanon (keton etylo- metylowy)	Cykloheksanon	Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)-}chromianu(1-)
Identyfikatory	Indeks: 606-002-00-3 CAS: 78-93-3 WE:201-159-0	Indeks: 606-010-00-7 CAS: 108-94-1 WE:203-631-1	Indeks: 611-044-00-0 CAS: 117527-94-3 WE: 403-720-7
Numer rejestracji	01-2119457290-43-XXXX	01-2119453616-35-XXXX	01-2120081123-67-0000
Zawartość procentowa	75-85 %	3-6%	1-2,4%
Klasyfikacja (WE) nr 1272/2008	Flam. Liq.2; H225, Eye Irrit. 2; H319, STOT SE 3; H336, EUH066	Flam. Liq. 3; Acute Tox. 4; H226 H332	Repr. 1B H360D
Czy substancja posiada wspólnotowe wartości NDS	Tak DYREKTYWA 2000/39/WE	Tak DYREKTYWA 2000/39/WE	Nie

Wykaz i treść zwrotów H – SEKCJA 16.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

SEKCJA 4. Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

<u>Przy kontakcie z oczami:</u>	Natychmiast przemywać wodą przez ok. 15 min przy szeroko otwartej powiece. Skontaktować się z okulistą.
<u>Przy kontakcie ze skórą:</u>	Zdjąć natychmiast skażoną odzież, a skórę zmywać wodą z mydłem.
<u>Przy połknięciu:</u>	Nie powodować wymiotów. Wezwać lekarza.
<u>Przy wdychaniu:</u>	Zapewnić dostęp świeżego powietrza; w razie konieczności zastosować sztuczne oddychanie, utrzymywać drożne drogi oddechowe.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Skutki i objawy narażenia ostrego:

- wdychanie powoduje podrażnienie górnych dróg oddechowych, wysokie stężenia par (powyżej 800mg/m³) mogą powodować bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty.
- spożycie powoduje bóle brzucha, nudności; inne objawy jak przy narażeniu inhalacyjnym; aspiracja do płuc przy połknięciu lub wymiotach może powodować chemiczne zapalenie płuc.
- kontakt ze skórą – powoduje podrażnienie skóry, objawiające się zaczerwienieniem, swędzeniem, bólem; może być absorbowany przez skórę
- kontakt z oczami – pary powodują podrażnienie oczu, zaczerwienienie, łzawienie, ból

Skutki i objawy narażenia długotrwałego: długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą powoduje jej odłuszczenie, a w rezultacie prowadzi do zapalenia; długotrwałe narażenie na wdychanie par oddziałuje na centralny układ nerwowy.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Leczyć objawowo.

SEKCJA 5. Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

- CO₂,
- gaśnica proszkowa,
- piana odporna na działanie alkoholi,
- mgła wodna,
- piasek lub ziemia.

Niedopuszczalne materiały gaśnicze: – strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Butanon jest cieczą palną. W wyniku niecałkowitego spalania może powstawać tlenek węgla. Pary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową, która podczas gaszenia może powrócić do źródła zapłonu i na nowo się zapalić.

Pary butanonu są cięższe od powietrza, gromadzą się w dolnych partiach pomieszczeń, a w przypadku bezwietrznej pogody przy ziemi i w zagłębieniach terenu.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Stosować odzież ochronną odporną na działanie rozpuszczalników i sprzęt izolujący drogi oddechowe. Sąsiednie pojemniki chłodzić rozpylając na nie wodę. Nie dopuścić do przedostania się ścieków po gaszeniu do kanalizacji i wód.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

SEKCJA 6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Wskazówki dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy.
 Stosować środki ochrony indywidualnej podane w Sekcji 8. Zapewnić jak największą wentylację. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. Usunąć źródła zapłonu.

Wskazówki dla osób udzielających pomocy.

Stosować środki ochrony indywidualnej (niezależny aparat oddechowy, rękawice ochronne odporne na rozpuszczalniki np. z kauczuku butylowego, szczelne gogle ochronne, odzież ochronną). W przypadku rozlania usunąć źródła zapłonu; na powierzchni utwardzonej zrosić wodą w celu ograniczenia odparowania rozpuszczalnika, natomiast na powierzchni nieutwardzonej nie używać wody. Odciąć wyciek, zebrać odpadową ciecz (nie splukiwać do kanalizacji).

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Należy unikać wprowadzania mieszaniny do rowów odwadniających, wód powierzchniowych i gruntowych, a także do gleby. Obecność butanonu w ściekach odprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych jest niedopuszczalna ze względu na niską temperaturę zapłonu.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Na terenie utwardzonym, po ułożeniu zapory (nieprzepuszczalnej lub sorpcyjnej), można zraszać wodą (patrz wyżej). Nie zraszać na terenie nieutwardzonym. Rozlaną mieszaninę (lub odpadową ciecz - mieszaninę połączoną z wodą) zbierać przy pomocy odpowiedniej pompy w wykonaniu przeciwybuchowym lub sorbentem do cieczy polarnych (mieszających się z wodą) lub piaskiem, ziemią, trocinami, czyściwem, etc... do zamykanych pojemników. Na terenie nieutwardzonym zbierać wierzchnią warstwę gruntu i traktować ją jak nasycony sorbent.

Powstające odpady klasyfikuje się jako:

- odpadowa ciecz – 08 03 12* odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne,
- nasycone sorbenty (lub grunt) – 15 02 02* zużyte sorbenty, materiały filtracyjne, czyściwo i odzież ochronna.

Zalecane unieszkodliwianie - analogicznie jak odpadów niebezpiecznych nie zawierających chlorowców - przez przekształcenie termiczne (spalanie lub piroliza).

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Informacje dotyczące kontaktu w sytuacji awaryjnej podano w sekcji 1.

Informacje dotyczące odpowiednich środków ochrony osobistej podano w sekcji 8.

Informacje dotyczące postępowania z odpadami podano w sekcji 13.

SEKCJA 7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Postępowanie z mieszaniną:

- w pomieszczeniu stosowania mieszaniny zapewnić właściwą wentylację,
- należy unikać źródeł zapłonu, urządzeń wywołujących iskrzenie,
- unikać kontaktu z oczami i skórą,
- nie wdychać par,
- stosować środki ochrony indywidualnej,
- nie opróżniać do kanalizacji,
- zapobiegać wyładowaniom elektrostatycznym.

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Magazynowanie:

- pojemnik z mieszaniną przechowywać szczelnie zamknięty w dobrze wentylowanym, zaciemnionym pomieszczeniu
- nie przechowywać w jednym pomieszczeniu z silnymi utleniaczami,
- nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu, w miejscu magazynowania nie palić tytoniu.
- optymalna temperatura magazynowania – 10-25°C

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Atrament do drukarek przemysłowych, przeznaczony do opisu różnego rodzaju powierzchni.

SEKCJA 8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

DNEL: przewidywane stężenie niepowodujące skutków dla człowieka.

Nazwa substancji: Butanon			
Droga narażenia:	Potencjalne skutki zdrowotne	Czas ekspozycji	Wartość
Kontakt ze skórą (pracownicy)	Skutki długotrwałe	1 Dn	1161 mg/kg
Wdychanie (pracownicy)	Skutki długotrwałe	-	600 mg/m ³
Kontakt ze skórą (użytkownik)	Skutki długotrwałe	1 Dn	412 mg/m ³
Wdychanie (użytkownik)	Skutki długotrwałe	-	106 mg/m ³
Połknięcie (użytkownik)	Skutki długotrwałe	-	31 mg/m ³
Nazwa mieszaniny: Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)-}chromianu(1-)			
Droga narażenia:	Potencjalne skutki zdrowotne	Czas ekspozycji	Wartość
Kontakt ze skórą (pracownicy)	Skutki długotrwałe	-	0,13 mg/kg
Wdychanie (pracownicy)	Skutki długotrwałe	-	0,94 mg/m ³
Kontakt ze skórą (użytkownik)	Skutki długotrwałe	-	0,07 mg/kg ³
Wdychanie (użytkownik)	Skutki długotrwałe	-	0,23 mg/m ³
Połknięcie (użytkownik)	Skutki długotrwałe	-	0,07 mg/kg
Nazwa substancji: Cykloheksanon			
Droga narażenia:	Toksyczność ostra	Toksyczność przewlekła	
Kontakt ze skórą (pracownicy)	1009 mg/kg/24h	10 mg/kg/24h	
Wdychanie (pracownicy)	100 mg/m ³	80 mg/m ³	
Kontakt ze skórą (użytkownik)	30 mg/kg/24h	20 mg/kg/24h	
Wdychanie (użytkownik)	50 mg/m ³	20 mg/m ³	
Połknięcie (użytkownik)	10 mg/kg/24h	5 mg/kg/24h	

PNEC: przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku

Nazwa substancji: Butanon		
Środowisko	Wartość	Uwaga

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SYMBOL:
T220019-000
T221019-000

NAZWA HANDLOWA MIESZANINY:
Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml
Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml

Woda słodka	55,8 mg/L	-
Woda morską	55,8 mg/L	-
Sporadyczne uwolnienie	55,8 mg/L	-
Oczyszczalnia ścieków	709 mg/l	-
Osad wody słodkiej	284,7 mg/kg	W odniesieniu do suchej masy
Osad morską	284,7 mg/kg	W odniesieniu do suchej masy
Gleba	22,5 mg/kg	W odniesieniu do suchej masy
Artykuły spożywcze	1000 mg/kg	-

Nazwa mieszaniny: Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)}-chromianu(1-)

Środowisko	Wartość	Uwaga
Woda słodka	0,1 mg/L	
Woda morską	0,01 mg/L	
Sporadyczne uwolnienie	1 mg/L	
Oczyszczalnia ścieków	1 mg/L	
Osad wody słodkiej	0,54 mg/L	
Osad morską	0,054 mg/L	
Gleba	0,049 mg/kg	
Artykuły spożywcze	-	-

Nazwa substancji: Cykloheksanon

Środowisko	Wartość	Uwaga
Woda słodka	0,0329 mg/dm ³	
Woda morską	0,00329 mg/dm ³	
Sporadyczne uwolnienie	0,329 mg/dm ³	
Oczyszczalnia ścieków	10 mg/dm ³	
Osad wody słodkiej	1,52 mg/kg	
Osad morską	0,152 mg/kg	
Gleba	0,0699 mg/kg	
Artykuły spożywcze		

NDS/ NDSCh: najwyższe dopuszczalne stężenia:

	NDS mg/m ³	NDSCh mg/m ³
Butanon	450	900
Cykloheksanon	40	80

8.2. Kontrola narażenia

Zalecane środki ostrożności w czasie stosowania mieszaniny:

- zapewnienie właściwej wentylacji pomieszczeń,
- eliminacja źródeł zapłonu,

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

- zapewnienie stanowiska do mycia oczu w pobliżu miejsca pracy.

- nie jeść, nie pić podczas pracy z produktem.

Środki ochronne i higieny: zmienić zanieczyszczone ubranie, wymyć ręce i twarz po pracy z mieszaniną.

Środki ochrony indywidualnej: Stosowane środki ochrony indywidualnej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U. 2005 nr 259 poz. 2173)

- 1) ochrona dróg oddechowych – w normalnych warunkach, przy dostatecznej wentylacji nie jest wymagana; przy narażeniu na stężenia par przekraczające dopuszczalne wartości stosować maskę lub półmaskę z pochłaniaczem typu A.
- 2) ochrona rąk – rękawice ochronne odporne na działanie produktu w przypadku, narażenia skóry na działanie produktu, kiedy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne.
- 3) ochrona ciała – gdy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne stosować ubranie ochronne.
- 4) ochrona oczu – gdy ocena ryzyka wskazuje, że jest to konieczne stosować odpowiednie gogle ochronne/okulary ochronne. Unikać bezpośredniego kontaktu produktu z oczami, także poprzez zanieczyszczenie dłońmi.

Kontrola narażenia środowiska:

Nie dopuścić do przedostania się produktu do kanalizacji, gleby, cieków wodnych.

W celu wyliczenia opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza należy przyjąć stężenie procentowe LZO - lotnych związków organicznych 75-85%.

(Dz.U. 2001 Nr 62, poz. 627 – Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, tekst jednolity.

Dz.U. 2018, poz. 680 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów),

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

PN Z-04449:2014-06 – Ochrona czystości powietrza. Oznaczanie butan-2-onu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

SEKCJA 9. Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd:	ciecz barwy czarnej
Zapach:	charakterystyczny
Próg zapachu:	parametr nie występuje dla produktu
pH:	parametr nie występuje dla produktu
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	-86°C
Początkowa temperatura wrzenia	
i zakres temperatur wrzenia:	78-81°C
Temperatura zapłonu:	-6°C
Szybkość parowania:	brak danych
Palność (ciała stałego, gazu):	parametr nie występuje dla produktu
Górna/dolna granica palności	
lub górna/dolna granica wybuchowości:	dolna: 1,8%, górna: 11,5%
Prężność par w 20°C:	105 [hPa]
Gęstość par:	2,48
Gęstość względna 20°C:	0,805 g/cm ³
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	nie rozpuszcza się
inne rozpuszczalniki:	eter etylowy, alkohol etylowy, węglowodory
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda:	parametr nie występuje dla produktu
Temperatura samozapłonu:	514°C

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

Temperatura rozkładu:
 Lepkość:
 Właściwości wybuchowe:

parametr nie występuje dla produktu
 1,5-2,5 [mPa·s]
 mieszanina nieklasyfikowana jako wybuchowa,
 pary mieszaniny z powietrzem mogą tworzyć
 mieszaniny wybuchowe
 mieszanina nie jest klasyfikowana jako utleniająca
 75-85% masa

Właściwości utleniające:
 LZO (zawartość):

9.2. Inne informacje

Brak danych.

SEKCJA 10. Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Produkt niereaktywny w warunkach magazynowania i składowania. Patrz punkt 7.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w warunkach normalnych.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

W normalnych warunkach magazynowania i użytkowania nie powinny wystąpić niebezpieczne reakcje.

10.4. Warunki, których należy unikać

Unikać wysokiej temperatury, promieni słonecznych i źródeł ciepła.

10.5. Materiały niezgodne

Utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Nadtlenki.

SEKCJA 11. Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra – doustnie:	butanon LD ₅₀ >2000-<=5000mg/kg (szczur) cykloheksanon LD ₅₀ >1890-2650 mg/kg (szczur) 1* LD ₅₀ >5000 mg/kg (szczur) (Wytyczne OECD 401)
Toksyczność ostra – wdychanie:	butanon LC ₅₀ >5000ppm cykloheksanon LC ₅₀ >6,2 mg/dm ³ /4h) 1* LD ₅₀ >5,9 mg/l (szczur)
Toksyczność ostra – skóra:	butanon LD ₅₀ >5000mg/kg (królik) cykloheksanon LD ₅₀ >794-<3160 mg/kg (królik) 1* LD ₅₀ >2000 mg/kg (szczur) (OECD-Richtlinie 402)
Działanie żrące/drażniące:	butanon - umiarkowanie drażniący na skórę, silnie drażniący na oczy (królik) cykloheksanon - działa drażniąco na skórę 1* - nie działa drażniąco na skórę/ oczy.
Działanie uczulające:	butanon – test maksymizacyjny, świnka morska, wynik – nie uczuła cykloheksanon - nie stwierdzono 1* - przetestowany na zwierzętach, nie wywołuje reakcji alergicznych
Toksyczność dla dawki powtarzalnej:	Brak danych

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

Rakotwórczość:	oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione
Mutagenność:	butanon - nie jest mutagenny cykloheksanon - nie stwierdzono 1* - substancja wykazuje wprawdzie działanie mutagenne w testach na bakteriach, ale nie zostało ono jednak potwierdzone na kulturach komórek ssaków. W badaniach na ssakach substancja nie wykazała mutagennych właściwości.
Toksyczność reprodukcyjna:	butanon - Brak danych 1* - po podaniu większej dawki nie można wykluczyć potencjalnego działania upośledzającego płodność, jak również innego szkodliwego działania na zdrowie. Wyniki zostały ustalone w Screening-teście (OECD 421/422).
Toksyczność rozwojowa:	butanon - Brak danych 1* - w badaniach na zwierzętach przy wysokich dawkach istnieją wskazówki na działanie powodujące uszkodzenie płodu. Wyniki zostały ustalone w Screening-teście (OECD 421/422).

1* Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)-chromianu(1-)}

Skutki i objawy narażenia ostrego:

- wdychanie powoduje podrażnienie górnych dróg oddechowych, wysokie stężenia par (powyżej 800mg/m³) mogą powodować bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty.
- spożycie powoduje bóle brzucha, nudności; inne objawy jak przy narażeniu inhalacyjnym; aspiracja do płuc przy połknięciu lub wymiotach może powodować chemiczne zapalenie płuc.
- kontakt ze skórą – powoduje podrażnienie skóry, objawiające się zaczerwienieniem, swędzeniem, bólem; może być absorbowany przez skórę
- kontakt z oczami – pary powodują podrażnienie oczu, łzawienie, ból

Skutki i objawy narażenia długotrwałego: długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą powoduje jej odłuszczenie, a w rezultacie prowadzi do zapalenia; długotrwałe narażenie na wdychanie par oddziałuje na centralny układ nerwowy.

SEKCJA 12. Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Toksyczność dla ryb – butanon - *Pimephales promelas*: LC₅₀>100mg/l/95h

1* - *Brachydanio rerio*: LC₅₀ 100mg/l/96h

Toksyczność dla skorupiaków – butanon - *Daphnia magna*: EC₅₀>100mg/l/48h

1* - *Daphnia magna*: EC₅₀>1.000mg/l/24h

Toksyczność dla roślin wodnych – butanon - *Pseudokirchneriella subcapitata*: EC₅₀>100mg/l/72h

1* - *Desmodesmus subspicatus*: EC₅₀>100mg/l/72h

1* Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)-chromianu(1-)}

Mieszanina nie była testowana, brak szczegółowych danych na temat jej ekotoksyczności.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Butanon łatwo ulega biodegradacji; > 60%; 28 Dn.; Dyrektywa ds. testów 301D OECD.

Cykloheksanon w powietrzu ulega powolnej degradacji. Czas połowicznego rozpadu fotodegradacji wynosi >1 dzień. Substancja łatwo biodegradowalna (biodegradacja w wodzie): >90% przez 28 dni
 1* - Trudno ulega biodegradacji (wg kryterów OECD). Barwniki jest słabo rozpuszczalny w wodzie.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Butanon nie ulega istotnej akumulacji (logPOW<1).

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

1* - Ze względu na współczynnik podziału n-oktanol/woda (log Pow) <3,7, nie należy spodziewać się nagromadzenia w organizmach.

12.4. Mobilność w glebie

Butanon - łatwo biodegradowalny, nie oczekuje się, żeby absorbował w glebie.

Cykloheksanon - wysoka mobilność w glebie

1* - Adsorpcja na cząsteczkach fazy stałej nie jest przewidywana.

1* Mieszanina soli tert-alkilo(C12-14)-amoniowych: bis{1-[(2-hydroksy-5-nitrofenylo)azo]-2-naftalenolano(2-)-chromianu(1)}.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Produkt nie spełnia kryteriów przeglądu dotyczących trwałości, ulegania bioakumulacji i toksyczności i dlatego nie może być uznany za PBT lub vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Nie są znane inne szkodliwe skutki działania mieszaniny.

SEKCJA 13. Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Przestrzegać przepisów obowiązującego w tym zakresie prawa:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013, poz. 21) tekst jednolity.
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2013, poz. 888) tekst jednolity.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014, poz. 1923).

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji. Niszczyć przez spalanie w specjalnie przygotowanych do tego celu urządzeniach odpowiadających przepisom w zakresie unieszkodliwiania odpadów.

Powstające odpady klasyfikuje się jako:

- odpadowa ciecz – proponowany kod odpadu 08 03 12* odpady farb drukarskich zawierające substancje niebezpieczne
- nasycone sorbenty i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi - proponowany kod odpadu 15 02 02* zużyte sorbenty, materiały filtracyjne, czyściwo i odzież ochronna.

Zalecane unieszkodliwianie: jak odpadów niebezpiecznych przez przekształcenie termiczne.

Opakowania:

Proponowane kody odpadów:

15 01 02 tworzywa sztuczne

15 01 01 papier i tektura

15 01 10* odpady opakowaniowe zanieczyszczone resztkami substancji niebezpiecznych.

SEKCJA 14. Informacje dotyczące transportu

14.1. Numer UN (numer ONZ) UN 1210

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

FARBA DRUKARSKA (prężność par w temperaturze 50°C nie większa niż 110 kPa)

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie 3/F1

14.4. Grupa pakowania II

KARTA CHARAKTERYSTYKI		
SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml	

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Brak danych

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Transport na terenie użytkownika: należy zawsze transportować w zamkniętych pojemnikach, które znajdują się w pozycji pionowej.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie przewiduje się transportu luzem.

SEKCJA 15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Karta charakterystyki opracowana w oparciu o:

1. Dz. U. 2011 Nr 63, poz.322, Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r., tekst jednolity - Dz.U. 2020 poz. 2289 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.
2. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE
3. Dz. U. 2018 poz. 1286, Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z późniejszymi zmianami.
4. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650 z późniejszymi zmianami).
5. Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatorywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy.
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r., w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
7. Rozporządzenie Komisji (UE) 2020/878 z dnia 18 czerwca 2020 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie dokonano oceny bezpieczeństwa chemicznego mieszaniny.

SEKCJA 16. Inne informacje

Wykaz i treść skrótów oraz zwrotów H wymienionych w SEKCJA 3.

H225	Wysoce łatwopalna ciecz i pary.
H226	Łatwopalna ciecz i pary.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H312	Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
H315	Działa drażniąco na skórę.
H318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

SYMBOL: T220019-000 T221019-000	NAZWA HANDLOWA MIESZANINY: Atrament Czarny 19 B 230/1500 1000 ml Atrament Czarny 19 B 230/1500 500ml
---	--

H319	Działa drażniąco na oczy.
H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H360D	Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
EUH066	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry
Flam. Liq.	Substancja ciekła łatwopalna
Eye Irrit.	Działanie drażniące na oczy
Acute Tox.	Toksyczność ostra
Eye Dam.	Poważne uszkodzenie oczu
STOT SE	Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jjednorazowe

Szkolenia:

Pracodawca jest zobowiązany do przeszkolenia wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny, oraz do poinformowania o zagrożeniach i środkach ochrony indywidualnej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.

Klasyfikacji mieszaniny dokonano metodą obliczeniową.

Wykaz zmian dokonanych przy aktualizacji karty:

wersja 1

Dokument dostosowano do wymagań Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

wersja 2

Zmiana klasyfikacji cykloheksanonu i barwnika czarnego, zgodnie z kartami charakterystyki dostawców. Uzupełniono i uaktualniono informacje w SEKCJACH 2, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.

wersja 3

Zmiana nazwy produktu. Aktualizacja SEKCJI 15.

Niniejsza karta opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producenta i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych. Karta ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi umownego stosunku prawnego.